

Motion till riksdagen 2023/24:1489

av Joakim Sandell och Eva Lindh (båda S)

Återinförande av revisionsplikten för småföretag

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återinföra revisionsplikten för småföretag och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

2010 avskaffade den dåvarande alliansregeringen revisionsplikten för små aktiebolag. Syftet var att minska krånglet och kostnaderna för småföretagen, som därmed kunde välja bort att ha en revisor som granskade räkenskaperna. När reformen lanserades lyftes farhågor fram om minskade skatteintäkter, ökad ekonomisk brottslighet och sämre redovisningskvalitet.

Riksrevisionen granskade den avskaffade revisionsplikten i rapporten ”Avskaffandet av revisionsplikten för små aktiebolag – en reform som kostar mer än den smakar” (RiR 2017:35). Riksrevisionens granskning visade att intentionerna med reformen i stort har uteblivit förutom när det gällde ökad valfrihet och den direkta besparing på revisorsarvodet som berörda aktiebolag gjort. De pekar vidare på att många aktiebolag har valt bort revision, men de har inte haft högre tillväxt – snarare tvärtom. Lönsamheten i dessa bolag har heller inte blivit bättre. Samtidigt har flera negativa konsekvenser blivit verklighet. Bolag som valde bort revision betalade mindre i bolagsskatt, som en följd av lägre tillväxt, vilket kan bero på att de i större utsträckning redovisade lägre ekonomisk aktivitet för att krympa sin vinst för att undkomma skatt. Reformen har också försvårat arbetet mot ekonomisk brottslighet. En annan negativ konsekvens är att antalet felsummeringar i årsredovisningarna ökat. De berörda myndigheterna har inte kunnat kompensera för reformens icke önskvärda konsekvenser.

Ekobrottsmyndigheten gjorde år 2016 en granskning av ett antal brottsanmälningar som under en tvåmånadersperiod hade kommit in till Ekobrottsmyndigheten i Stockholm. Syftet var att undersöka om bolag utan revisor var överrepresenterade i

urvalet. Av rapporten framgår bland annat att andelen bolag som anskaffats enbart i syfte att begå brott var nära dubbelt så hög bland de bolag som inte hade revisor jämfört med de bolag som hade behållit revisorn.

Under åren som gått har det framförts ytterligare kritik mot avskaffandet, som anses ha hjälpt den ekonomiska brottsligheten. I kriminologin används, till exempel, begreppet kapabla väktare, de som kan upptäcka brott. Revisorn kan vara ett exempel på en kapabel väktare. Avskaffandet av revisorsplikten har minskat upptäcktsrisken och brotten har upptäckts senare, om alls.

Flera granskningar har visat hur småföretag utan revisor kunnat skriva upp sina omsättningar till mångmiljonbelopp, vilket utnyttjats till omfattande kredit- och moms-bedrägerier.

I den så kallade mobilhärvan, som beskrivits som en utav Sveriges största bedrägerihärvor, finns en rad bolag som kunnat öka sin omsättning dramatiskt utan att utsättas för någon revisorsgranskning – helt enkelt eftersom de inledningsvis varit för små för att omfattas av revisionsplikten.

För att försvåra användandet av aktiebolaget som brottsverktyg finns ett antal åtgärder som kan övervägas. En utav dessa åtgärder är att återinföra revisionsplikten för småföretag.

Joakim Sandell (S)

Eva Lindh (S)